

فرم طرح درس

نیمسال دوم ۹۶-۹۷

نام درس: اصول اپیدمیولوژی	نوع درس (تئوری/عملی): تئوری	ساعت درس: ۱۰-۸
رشته تحصیلی: بهداشت محیط	محل برگزاری: دانشکده بهداشت	مدرس: موسی قلیچی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول اپیدمیولوژی و اپیدمیولوژی بیماری های شغلی شایع

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱	۱- تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی ۲- اهداف و کاربرد دانش اپیدمیولوژی	دانشجو در پایان کلاس درس باید بتواند:	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور چفت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۱- تاریخچه اپیدمیولوژی را بشناسد و بیان کند.	دانش			
		۲- اپیدمیولوژی را تعریف نماید.	دانش			
۲	۱- تعریف سلامتی و بیماری ۲- سیر طبیعی بیماری ۳- سطوح پیشگیری	۱- سلامتی و بیماری تعریف نماید.	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور چفت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- طیف سلامتی و بیماری فهرست کند	دانش			
		۳- سیر طبیعی بیماری و مراحل آن را تعریف نماید.	دانش			
		۴- سطوح پیشگیری و مراحل آن را تعریف نماید	دانش			
۳	۱- مفاهیم و مدل های اپیدمیولوژیک	۱- مهمترین مدل های اکولوژیک بیماری ها را نام ببرد	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور چفت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- خصوصیات هر سه مدل (مثلث، چرخ، شبکه علیت) را شناسایی کند	دانش			
		۳- نقاط قوت و ضعف هر مدل را نام ببرد.	دانش			
		۴- عوامل موثر در ایجاد بیماری را نام ببرد.	دانش			

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۴	اصطلاحات و مفاهیم رایج در اپیدمیولوژی	مفاهیم مربوط به همه گیر شناسی بیماری های واگیر و غیر واگیر (اعم از: عفونت، بیماری عفونی، عفونت های بیمارستانی، ایمنسازی و...) را تعریف نماید.	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور چفت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
۵	۱- الگو های همه گیری و انواع همه گیری اندازه ها و اندازه گیری ها در اپیدمیولوژی	۱- تاریخچه ای از مهمترین اپیدمی های تاریخ را بداند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور چفت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اهمیت بررسی اپیدمی ها را شناسایی کند	دانش			
		۳- انواع همه گیری (تک منبعی، پیشرونده) را تعریف کند.	دانش			
		۴- مهمترین اندازه گیری ها در اپیدمیولوژی (ابتلا، میرایی، ناتوانی، موالید) را بداند	دانش			
		۵- مفهوم نسبت، تناسب و میزان را بداند.	دانش			
		۶- بروز و شیوع را تعریف کند	دانش			
		۷- کاربرد میزان های خام، اختصاصی و استاندارد شده را بداند.	دانش			
۶	۱- روش های مطالعه در علوم پیرامون سلامت و پزشکی ۲- طبقه بندی و معیار های انتخاب روش مطالعه ۳- اپیدمیولوژی (مطالعات) توصیفی	۱- شیوه های مختلف طبقه بندی مطالعات را بداند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور چفت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- معیار های انتخاب روش مطالعه را تعریف کند	دانش			
		۳- اپیدمیولوژی توصیفی و مولفه های آن را نام ببرد	دانش			
		۴- مهمترین و رایجترین انواع مطالعات را نام ببرد	دانش			
		اپیدمیولوژی توصیفی را براساس شخص، مکان و زمان نام ببرد.	دانش			

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۷	۱- انواع مطالعات توصیفی ۲- گزارش مورد ۳- بررسی موارد ۴- مطالعه مقطعی ۵- استفاده از داده های موجود	۱- مطالعه گزارش مورد را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- مطالعه بررسی موارد را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش			
		۳- مطالعه مقطعی را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش			
		۴- مطالعه استفاده از داده های موجود را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش			
۸	۱- انواع مطالعات تحلیلی ۲- مطالعه اکولوژیک ۳- مورد-شاهدی	۱- مطالعه اکولوژیک را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- مطالعه مورد-شاهدی را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش			
۹	۱- همگروهی ۲- انواع مطالعات مداخله ای ۳- انواع کارآزمایی ها	۱- مطالعه همگروهی را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- مطالعات مداخله ای را تعریف نموده و کاربرد آن را شرح دهد	دانش			
۱۰	۱- تعریف عوامل محیطی موثر در بروز بیماری ها ۲- کاربرد اپیدمیولوژی در کنترل بیماری ها	۱- مدل های اکولوژیک بیماری ها را تعریف نماید	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- انواع عوامل محیطی ایجاد کننده سلامتی را توضیح دهد.	دانش			
		۳- عوامل زنده محیطی را تعریف کرده و برای هر کدام مثالی بزند	دانش			
		۴- عوامل شیمیایی و فیزیکی محیطی موثر بر سلامتی را تعریف کند و چند مثال بزند	دانش			
		۵- عوامل اجتماعی ایجاد کننده سلامتی را تعریف کرده و برای آن چند	دانش			

فرم طرح درس

				مثال بزند		
			دانش	۶- نقش اپیدمیولوژی و برنامه مراقبت را در پیشگیری و کنترل از بیماری ها توضیح دهد.		

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۱	اپیدمیولوژی بیماری های: منتشره از راه هوا (دیفتری، سل و آنفلوآنزا)	۱- اهمیت بهداشتی بیماری های مورد بحث را بیان کند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی بیماری های مورد بحث را بازگو نماید	دانش			
		۳- عوامل ایجاد کننده بیماری مورد بحث را نام ببرد.	دانش			
		۴- راه های پیشگیری از بیماری مورد بحث را شرح دهد.	دانش			
۱۲	اپیدمیولوژی بیماری های منتشره از راه دستگاه گوارش (تیفوئید، شیگلوز، وبا، بوتولیسم)	۱- اهمیت بهداشتی بیماری های مورد بحث را بیان کند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی بیماری های مورد بحث را بازگو نماید	دانش			
		۳- عوامل ایجاد کننده بیماری مورد بحث را نام ببرد.	دانش			
		۴- راه های پیشگیری از بیماری مورد بحث را شرح دهد.	دانش			
۱۳	اپیدمیولوژی بیماری های مشترک بین انسان و دام (تب مالت، هاری و CCHF)	۱- اهمیت بهداشتی بیماری های مورد بحث را بیان کند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی بیماری های مورد بحث را بازگو نماید	دانش			
		۳- عوامل ایجاد کننده بیماری مورد بحث را نام ببرد.	دانش			
		۴- راه های پیشگیری از بیماری مورد بحث را شرح دهد.	دانش			

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۴	اپیدمیولوژی بیماری های ناقل دار (مالاریا، لیشمانیوز)	۱- اهمیت بهداشتی بیماری های مورد بحث را بیان کند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی بیماری های مورد بحث را بازگو نماید	دانش			
		۳- عوامل ایجاد کننده بیماری مورد بحث را نام ببرد.	دانش			
		۴- راه های پیشگیری از بیماری مورد بحث را شرح دهد.	دانش			
۱۵	اپیدمیولوژی بیماری های منتقله از طریق خاک (انکیلوستومیازیس، آسکاریازیس)	۱- اهمیت بهداشتی بیماری های مورد بحث را بیان کند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی بیماری های مورد بحث را بازگو نماید	دانش			
		۳- عوامل ایجاد کننده بیماری مورد بحث را نام ببرد.	دانش			
		۴- راه های پیشگیری از بیماری مورد بحث را شرح دهد.	دانش			
۱۶	اپیدمیولوژی بیماری های مقاربتی (ایدز، هپاتیت های ویروسی)	۱- اهمیت بهداشتی بیماری های مورد بحث را بیان کند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی بیماری های مورد بحث را بازگو نماید	دانش			
		۳- عوامل ایجاد کننده بیماری مورد بحث را نام ببرد.	دانش			
		۴- راه های پیشگیری از بیماری مورد بحث را شرح دهد.	دانش			

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

فرم طرح درس

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	رسانه های آموزشی	تکالیف دانشجوی
۱۷	اپیدمیولوژی بیماری های غیر واگیر شایع	۱- تعریف و اهمیت بهداشتی بیماریهای غیرواگیر بداند	دانش	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دیتا پروژکتور جهت نمایش اسلاید های کلاسی	گوش دادن فعال، شرکت در مباحث، یادداشت برداری، پاسخ به سوالات مدرس بطور شفاهی
		۲- اپیدمیولوژی توصیفی، راه های پیشگیری و کنترل بیماریهای قلبی-عروقی را بداند	دانش			
		۳- اپیدمیولوژی توصیفی، راه های پیشگیری و کنترل دیابت را بداند	دانش			
		۴- اپیدمیولوژی توصیفی، راه های پیشگیری و کنترل سوانح و حوادث را بداند	دانش			
		۵- اپیدمیولوژی توصیفی، راه های پیشگیری و کنترل سرطان ها را بداند	دانش			

فرم طرح درس

منابع درسی مورد استفاده :

- ۱- لئون گوردیس، اپیدمیولوژی، انتشارات گپ، آخرین چاپ
- ۲- مازنر و بان، اصول اپیدمیولوژی، ترجمه دکتر حسین ملک افضلی و دکتر کیومرث ناصری، نشر دانشگاهی ۱۳۷۴
- ۳- حسین حاتمی و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، انتشارات ارجمند، ۱۳۹۱
- ۴- جی ای پارک، درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی، ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی انتشارات سماط، جلد ۱، ۱۳۸۶
- ۵- دستورالعمل کنترل و پیشگیری بیماری های واگیر در کشور، انتشارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۵
- ۶- دستورالعمل کنترل و پیشگیری بیماری های غیر واگیر در کشور، انتشارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۷
- ۷- شورای نویسندگان به سرپرستی دکتر پروین یاوری، مرجع اپیدمیولوژی بیماری های شایع در ایران، جلد اول، دوم و سوم؛ انتشارات گپ، ۱۳۹۳

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

- فعالیت و تمرکز کلاسی، حضور و غیاب، آماده بودن در جلسه و کوییز (۳ نمره)
آزمون میان ترم (۳ نمره)
آزمون پایان ترم (۱۴ نمره)